

1 kwietnia - Międzynarodowy Dzień Ptaków

1 kwietnia jest Międzynarodowym Dniem Ptaków. Został on ustanowiony w 1906 roku podczas ratyfikacji Konwencji o Ochronie Ptaków Pożytecznych dla Rolnictwa z 19 marca 1902 roku. Była to pierwsza międzynarodowa konwencja o ochronie ptaków, do której Polska przystąpiła w 1932 roku. Koordynatorem tego zdarzenia jest BirdLife International – ogólnosiwiatowa federacja organizacji pozarządowych zajmująca się ochroną ptaków, której partnerem w Polsce jest Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków. Ptaki są chronione poprzez unijną Dyrektywę Ptasia, która ma na celu ochronę wszystkich istniejących populacji dzikich ptaków występujących w UE.

Celem ustanowienia Międzynarodowego Dnia Ptaków jest szczególne zwrócenie uwagi na niebezpieczeństwa zagrażające im na całym świecie i zachęcenie do pomocy w ochronie zarówno ich jak i ich siedlisk.

Ptaki zamieszkują wiele różnych środowisk na Ziemi. Spotkamy je zarówno na pustyniach i stepach, na terenie lasów iglastych i tropikalnych, na bezleśnych obszarach podbiegunowych, polach i łąkach, w bliskim sąsiedztwie człowieka. Opisano około 10 000 gatunków współczesnych ptaków, które przystosowały się do różnorodnych warunków środowiskowych. Duża grupa to gatunki wyspecjalizowane, mające szczególne wymagania. Niestety te gatunki nie wytrzymują presji człowieka i zanikają. Przykładem może być rzadki dziś dzięcioł białogrzbisty i trójpalczasty, których występowanie jest ściśle związane z obecnością martwych drzew. W Polsce stwierdzono około 460 gatunków ptaków.

Postępujące zmiany w naturalnych siedliskach i wciąż zwiększająca działalność człowieka stanowią bardzo duże zagrożenie dla tych istot. To człowiek zmienia warunki środowiskowe, gdyż coraz więcej miejsca zajmujemy pod zabudowę, drogi i przemysł, regulujemy rzeki, wycinamy stare lasy, osuszamy mokradła zupełnie zmieniając warunki środowiskowe. Zmienia się też krajobraz polskiej wsi. Pojawiają się ogromne, wielohektarowe monokultury, które zastępują znacznie bardziej wartościowe dla środowiska małe pola z różnymi uprawami. W konsekwencji znikają również przydrożne aleje drzew, śródpolne zakrzaczenia, miedze i oczka wodne. W tym miejscu warto wspomnieć, że z samymi przydrożnymi alejami związanych jest w naszym kraju około 60 gatunków ptaków, a w zadrzewieniach śródpolnych liczba ta dochodzi do 80 gatunków.

Część gatunków cechuje szeroka tolerancja dzięki czemu dobrze radzą sobie w siedliskach silnie zmienionych. Mieszkają tuż obok nas, w miejskich parkach, ogrodach czy na cmentarzach. Niektóre żyją niemalże wyłącznie w naszym sąsiedztwie.

W ten wyjątkowy dzień jakim jest Międzynarodowy Dzień Ptaków przypominamy, jak warto możemy im na co dzień pomagać. Można powiesić skrzynkę lęgową, zasadzić różne owocowe drzewa lub krzewy w swoim ogrodzie zapewniając w ten sposób ptakom pokarm, wystawiać poidło albo zadbać o śródpolną miedzę czy oczko wodne. W miastach można pomagać ptakom gniazdującym w budynkach, m. in. wróblom i jerzykom, którym zagrażają prace termomodernizacyjne.

Formą pomocy ptakom, w którą może zaangażować się każdy jest zimowe dokarmianie ptaków. Obowiązuje jednak prosta reguła: lepiej w ogóle nie dokarmiać ptaków niż robić to źle. Należy to robić we właściwy sposób. Mądre dokarmianie wiąże się z poświęceniem odpowiedniej ilości czasu i pewnymi, zwykle niewielkimi kosztami. Robienie tego w niewłaściwym miejscu lub w niewłaściwy sposób niesie dużo szkody, a nawet może spowodować śmierć ptaków.

Jeżeli chodzi o montowanie budek lęgowych dla ptaków, to musimy wiedzieć, że różne budki lęgowe zwabiają rozmaite ptaki. Od Ciebie zależy, jakie ptaki będą się u Ciebie gnieździły.

Nieopierzone, młode ptaki zwane podlotami, po jakimś czasie opuszczają swoje gniazdo. Dużo ludzi myśli, że wypadły z gniazda i są narażone na ataki drapieżników. Mylą się jednak. Podloty robią to celowo z kilku powodów: po pierwsze – uciekają przed drapieżnikami, które ich właśnie szukają w gnieździe. Po drugie poza gniazdem uczą się samodzielności. Warto więc nie ruszać podlota nawet, jeśli wygląda bezbronnie.